

CONXUNTURA TURÍSTICA EN GALICIA

Ocupación en aloxamentos turísticos INE
Xaneiro 2021

Este breve informe recolle unha síntese provisional da conxuntura turística de Galicia correspondente ao **mes de xaneiro de 2021**, medida a partir dos datos de ocupación nos establecementos de aloxamento turístico da comunidade –establecementos hoteleiros, apartamentos turísticos, cámpings e establecementos de turismo rural- fornecidos polo INE. Realízase, neste sentido, unha análise global para o conxunto do sector previa a un estudo máis pormenorizado en cada unha das tipoloxías de aloxamento mencionadas.

A análise realízase cunha perspectiva temporal para observar dinámicas de comportamento en relación ao pasado ano 2020 e anteriores.

O 25 de outubro do pasado ano 2020 declárase un segundo estado de alarma en todo o estado con restricións de mobilidade, confinamento perimetral e peche gradual da actividade na hostalería en diferentes comunidades autónomas e municipios de España, tamén en Galicia. Tal situación continúa en vigor no primeiro mes de 2021, momento no que ademais se acentúa a terceira onda da pandemia e, en consecuencia, se toman medidas restritivas de peche da hostalería e confinamento municipal, entre outras, en toda a comunidade desde finais de mes.

Nese contexto o INE estima que neste mes de xaneiro abriron en Galicia un total de 1.955 establecementos de aloxamento turístico –dos 2.336 que o fixeron no mesmo período do pasado ano- que ofertaron preto de 43 mil prazas –das máis de 58 mil de xaneiro de 2020-.

Isto supón unha caída da oferta dispoñible do 27%, isto é, neste mes ofertáronse tres das catro prazas dispoñibles no mes de xaneiro do pasado ano. Tal circunstancia mantén a tendencia do observado nos últimos meses de 2020, en novembro e decembro por exemplo.

Neste contexto aprécianse diferenzas entre segmentos. A oferta diminúe especialmente nos cámpings –nun 42%- así como no ámbito hoteleiro –nun 27%- e en turismo rural –entorno ao 24%-. Nos apartamentos turísticos, en cambio, a oferta mantense estable con 3.200 prazas neste primeiro mes do ano.

Amósanse a continuación os principais resultados deste primeiro mes de 2021.

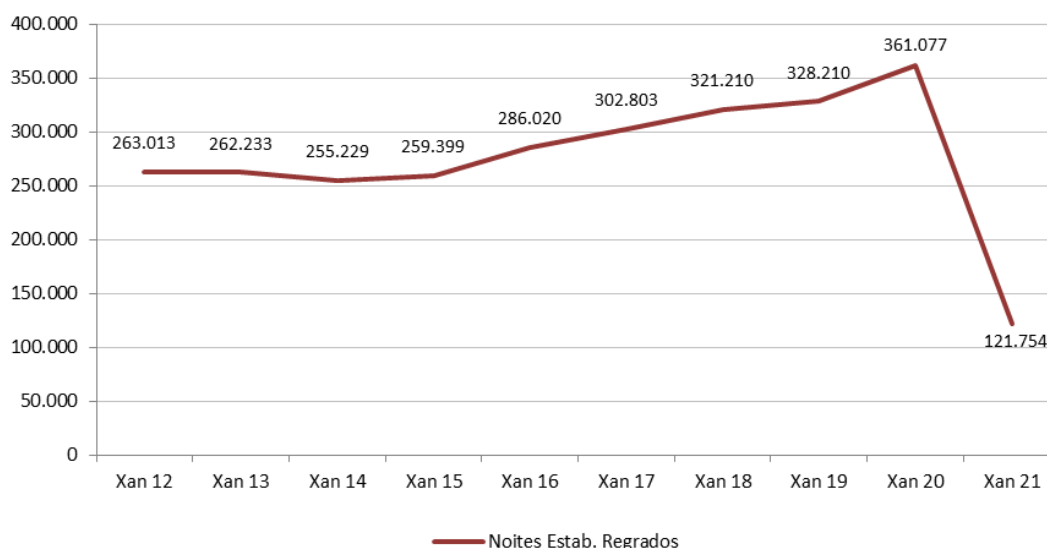
XANEIRO 2021

Tab 1. Viaxeiros, noites, estadía media e grao de ocupación nos establecementos regrados

TIPO DE ALOXAMENTO	VIAXEIRO		NOITES		ESTADÍA MEDIA		OCUPACIÓN	
	Nº	Var. Int. 21/20	Nº	Var. Int. 21/20	Nº	Var. Int. 21/20	%	Var. Int. 21/20
HOTEIS	38.323	-76,0%	76.924	-72,2%	2,01	15,8%	10,38%	-15,53
PENSIÓNS	5.174	-75,3%	33.159	-47,9%	6,41	110,9%	10,45%	-5,67
ESTAB. HOTELEIROS	43.496	-75,9%	110.083	-67,6%	2,53	34,3%	10,40%	-12,87
APTOS. TURÍSTICOS	1.640	-63,5%	10.331	-30,0%	6,30	91,7%	10,80%	-3,99
CÁMPINGS	30	-85,5%	66	-82,1%	2,20	23,8%	0,12%	-2,80
TURISMO RURAL	610	-84,9%	1.274	-79,0%	2,09	38,9%	1,31%	-3,45
ESTAB. EXTRAHOTEL.	2.280	-73,9%	11.671	-44,9%	5,12	111,0%	-	-
TOTAL	45.776	-75,8%	121.754	-66,3%	2,66	39,3%	-	-

- En termos xerais a conxuntura turística no aloxamento turístico en Galicia neste primeiro mes de 2021 segue o mesmo patrón observado nos últimos meses do pasado ano 2020. No será ata marzo, cando se cumpra un ano das primeiras medidas restritivas de loita contra a pandemia, cando se vexa un cambio de tendencia en termos interanuais. De momento a dinámica mantense estable con caídas tanto no nivel de oferta dispoñible como de demanda e ocupación en comparación co mesmo período do pasado ano.
- Así, no pasado mes de xaneiro obsérvase un comportamento negativo da demanda turística regrada no conxunto da comunidade. En particular, a cifra de viaxeiros aloxados cae nun 76% e o volume de noites nun 66% en relación ao mesmo período do anterior 2020.
- Este descenso non ten precedentes na serie histórica e leva, por tanto, a rexistrar mínimos de demanda neste primeiro mes do ano con preto de 46 mil viaxeiros aloxados e case 122 mil noites.

Fig. 1. Volume de noites nos establecementos regrados. Mes de xaneiro 2012-21

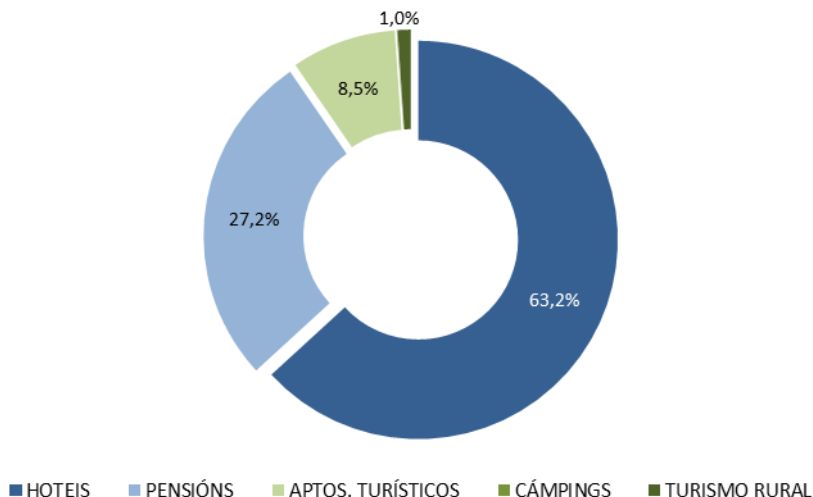
- Cae a demanda por primeira vez neste ano pero por undécima vez de forma consecutiva –desde o mes de marzo por mor da crise provocada polo Covid19-. Os últimos datos positivos retráense aos primeiros dous meses de 2020 cando se superaban os niveis de demanda do anterior 2019.
- Desde a óptica do volume as variacións deste mes tradúcense, nun sentido estrito, na perda de algo máis de 143 mil viaxeiros aloxados e de máis de 239 mil noites en comparación coas cifras de xaneiro de 2020.
- A nivel estatal obsérvase igualmente un comportamento negativo, con descensos xeneralizados de notable intensidade. No conxunto de España a caída sitúase no 80% para a cifra de viaxeiros aloxados e no 82% para o volume de noites.
- A nivel das comunidades autónomas as caídas son tamén xeneralizadas e de notable intensidade. Cun descenso do 52% Navarra marca a porcentaxe menos acusada e notoria. É, en consecuencia, o destino de mellor comportamento en termos relativos. Nun segundo grupo sitúanse catro comunidades con caídas semellantes que se sitúan entre o 65-70% interanual –

entre os que se atopa Galicia- Os restantes destinos presentan caídas iguais ou superiores ao 70% interanual, con seis en particular que rexistran descensos por encima do 80%, isto é, apenas conseguen reter neste ano o 20% do total da demanda que tiñan en xaneiro do pasado 2020. Os peores datos corresponden neste mes ao destinos insulares, Canarias e Baleares –este último cun descenso superior ao 90%-.

- En todas as comunidades a caída da demanda provén de descensos parellos e acusados da cifra de viaxeiros aloxados, nalgúns casos amortiguados por melloras da estadía media.
- O comportamento negativo é xeneralizado, isto é, atinxe a todas as tipoloxías de aloxamento e a todos os destinos considerados, sen excepcións. Mantense a situación dos últimos meses de 2020 mais contrasta co observado no verán, por exemplo, cando se apreciaban para algúns destinos concretos porcentaxes de mellora en termos interanuais nalgúns segmentos da demanda.
- Desde a perspectiva do volume Galicia ocupa neste mes a sétima posición representando o 3,2% do total de España. Canarias é neste mes –por terceira vez de forma consecutiva- o destino de maior peso en termos de demanda turística regrada con preto de 752 mil pernoctacións –o 19,7% do total-. Lidera o ranking estatal novamente neste mes de temporada baixa tal como acontecera en 2019 e en contraposición ao que se observa nos meses de verán –con Cataluña á cabeza dos destinos españois-.
- Logo de Canarias sitúanse a continuación a C. Valenciana –con preto de 626 mil noites-, Andalucía –con máis de 588 mil pernoctacións-, Madrid –con preto de 513 mil- e Cataluña –con algo máis de 475 mil neste caso-. Estas cinco comunidades agrupan neste mes ao 78% do total da demanda turística regrada do conxunto de España. Nun segundo grupo, por diante de Galicia, sitúase Castela e León con preto de 126 mil noites.
- Despois de Galicia, con niveis algo inferiores, sitúanse o País Vasco e Murcia.
- O forte descenso rexistrado polos destinos insulares e sobre todo de Canarias, engadido ao importante volume de demanda que habitualmente acolle, leva a que xustamente esta comunidade presente neste primeiro mes do ano unha perda importante da súa cuota de mercado dentro do panorama turístico estatal. En realidade, o descenso é de tal magnitude que só Canarias perde peso neste mes –en pouco máis de 18 puntos respecto do pasado ano- e, en consecuencia, os restantes destinos agás Baleares conseguen mellorar levemente a súa representatividade no conxunto do Estado –a pesar de que en termos de volume as caídas son xeneralizadas-.
- A perspectiva en termos de peso amosa que a C. Valenciana e Madrid son os destinos que neste contexto negativo conseguen incrementar en maior medida a súa cuota de mercado, superando en máis de cinco puntos o primeiro e en case catro puntos o segundo o seu peso en relación ao pasado ano. Nun segundo grupo, con melloras que superan o punto porcentual, sitúanse Galicia, o País Vasco e Murcia.
- Así pois, a nosa comunidade é un dos destinos de España de mellor comportamento en termos relativos neste primeiro mes de 2021.
- En xaneiro o 90% da demanda turística regrada corresponde aos establecementos hoteleiros, porcentaxe que inclúe tanto aos hoteis –que representan o 63%- coma ás pensións –co 27% neste caso-. O 10% restante, en cambio, sitúase no segmento extrahoteleiro, porcentaxe que

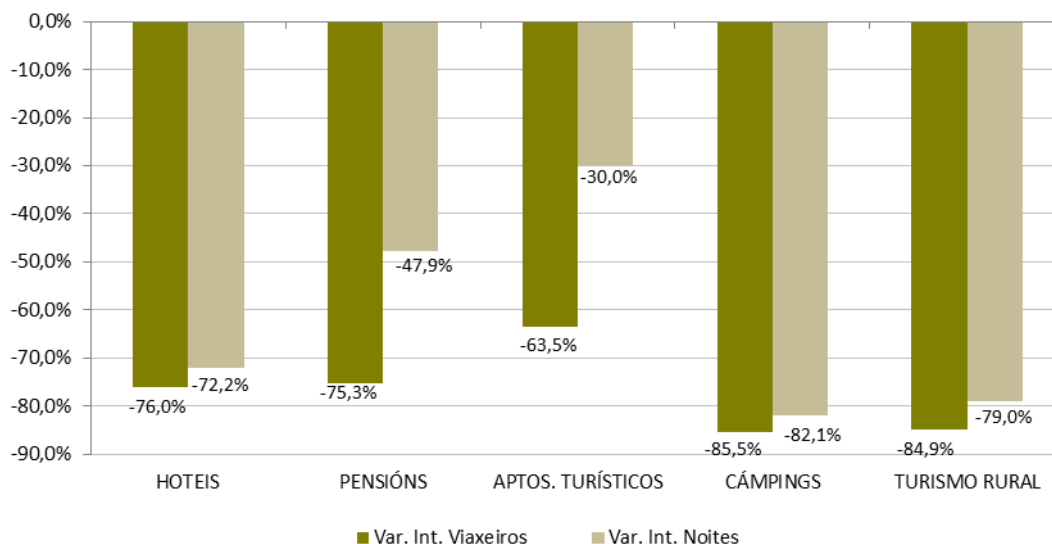
neste caso reúne aos apartamentos turísticos –que representan o 8,5% da demanda total- e aos establecementos de turismo rural –que supoñen o 1,0% neste caso-.

Fig. 2. Peso das diferentes modalidades de aloxamento regrado. Xaneiro 2021

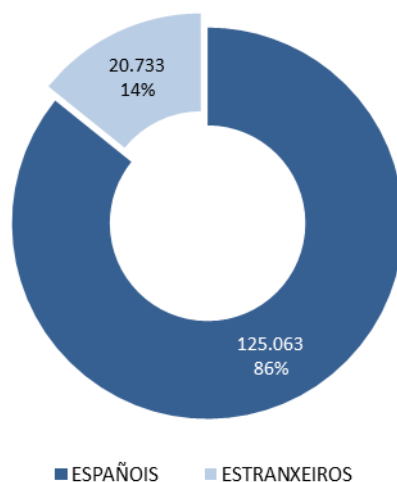
- Neste mes, tal como vén sendo habitual nun período de temporada baixa, os cámpings apenas teñen volume e peso no conxunto total da demanda. Representan o 0,1% do total.
- Esta estrutura é característica dun mes de temporada baixa se ben neste ano, por mor do comportamento rexistrado a raíz da crise do Covid19 no que os turistas optaron en maior medida por modalidades non hoteleiras fronte aos hoteis e pensións, obsérvase un menor peso relativo do segmento hoteleiro e, paralelamente, un maior peso do ámbito extrahoteleiro. A diferenza non é moi notable, cando menos non tanto como se apreciaba no verán e en setembro. En termos comparativos, no pasado ano o peso do segmento hoteleiro superaba levemente o 94% do total da demanda.

Fig. 3. Variación interanual dos viaxeiros e noites en estab. regrados. Xaneiro 2021/20, por tipoloxías

- En termos dinámicos obsérvase neste mes un comportamento homoxéneo, con caídas xeneralizadas mais con diferenzas de intensidade. O nivel de demanda descende de forma máis acusada nos hoteis –cunha caída do 72%-, nos cámpings –do 82%- e nos establecementos de turismo rural –cun 79% neste caso-. Nas pensións e sobre todo nos apartamentos turísticos a caída é menos notoria –do 48% e 30% respectivamente-. O mellor dato dos apartamentos turísticos é unha característica que se vén observando nos últimos meses e corresponde en grande medida a un cambio de comportamento da demanda neste contexto de pandemia. Non en vano, en termos de oferta conseguen manter dispoñibles o mesmo volume de prazas do pasado ano, circunstancia que non acontece nas restantes tipoloxías.
- En todas as modalidades a caída da demanda provén de descensos parellos ou semellantes da cifra de viaxeiros aloxados amortiguados por melloras da estadia media, especialmente nas pensións e apartamentos turísticos. Así pois, a diferenza de intensidade no comportamento destas dúas modalidades vén máis polo lado da estadia media –que sobe de forma acusada- que pola dinámica da cifra de viaxeiros aloxados –máis homoxénea en todas as tipoloxías-.
- O descenso da demanda no ámbito hoteleiro supón a perda de preto de 230 mil noites respecto de xaneiro do pasado ano, cifra que supón o 96% do total da perda en termos absolutos. Concéntrase aquí, por tanto, a maior parte da caída deste mes. O 4% restante repártese nas outras tres modalidades: catro mil noites menos nos apartamentos turísticos e preto de cinco mil nos establecementos de turismo rural.

Fig. 4. Peso dos mercados nacional e estranxeiro no conxunto da oferta regrada. Xaneiro 2021

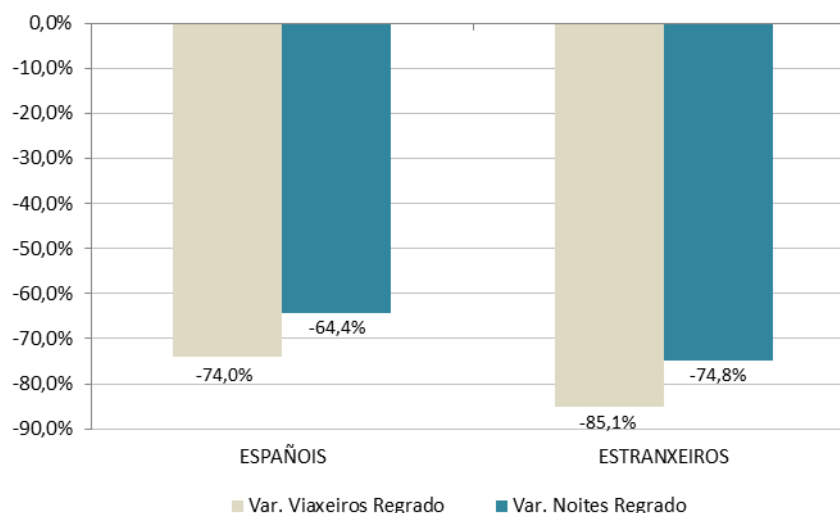

- Neste mes de xaneiro o 87% da demanda turística regrada corresponde ao turismo de ámbito nacional, segmento que inclúe tanto ao turismo interno -o dos residentes en Galicia- como ao receptor nacional -aqueles que proveñen das restantes comunidades autónomas do Estado-. O 13% restante corresponde en cambio ao turismo internacional. Estas porcentaxes están referidas ás pernoctacións e apenas difiren das rexistradas do lado dos viaxeiros aloxados –neste ámbito o peso do turismo nacional sitúase no 90% e o do internacional no 10%-.
- Esta distribución aseméllase bastante á rexistrada nos catro últimos meses e, por vez primeira neste ano, aseméllase tamén á observada nos últimos anos nos que o peso do mercado nacional se sitúa sempre por encima do 80% do total da demanda. Contrasta isto co observado no verán e

nos meses de setembro e outubro nos que o mercado nacional gañou peso de forma notable en termos interanuais por presentar mellor comportamento en termos relativos.

- En termos de mercado obsérvase un comportamento negativo neste mes de xaneiro, con descensos importantes e de similar intensidade nos dous segmentos considerados.
- O turismo de ámbito nacional cae un 64% como consecuencia esencialmente dun descenso da cifra de viaxeiros españois, do 74%. Neste contexto mellora a estadía media do viaxeiro nacional, nun 37% en particular. Con isto o mercado nacional rexistra algo máis de 105 mil noites neste mes de xaneiro, a cifra máis baixa de cando menos este século.
- O turismo internacional presenta igualmente un comportamento negativo cun descenso global do 85% na cifra de viaxeiros estranxeiros e do 75% no volume de noites. Son neste caso algo máis de 16 mil noites, dato que neste caso sitúase en mínimos da serie histórica –en xaneiro do pasado ano rexistráranse preto de 65 mil noites-. Neste contexto o viaxeiro estranxeiro amosa tamén un incremento da estadía media nos establecementos regrados de Galicia, superando nun 69% a cifra de xaneiro do pasado ano e colocando o nivel final en 3,6 noites. No primeiro mes de 2020 situábase en 2,1 noites.

Fig. 5. Variación interanual dos viaxeiros e pernoctacións por procedencia, nos estab. regrados. Xaneiro 2021/20

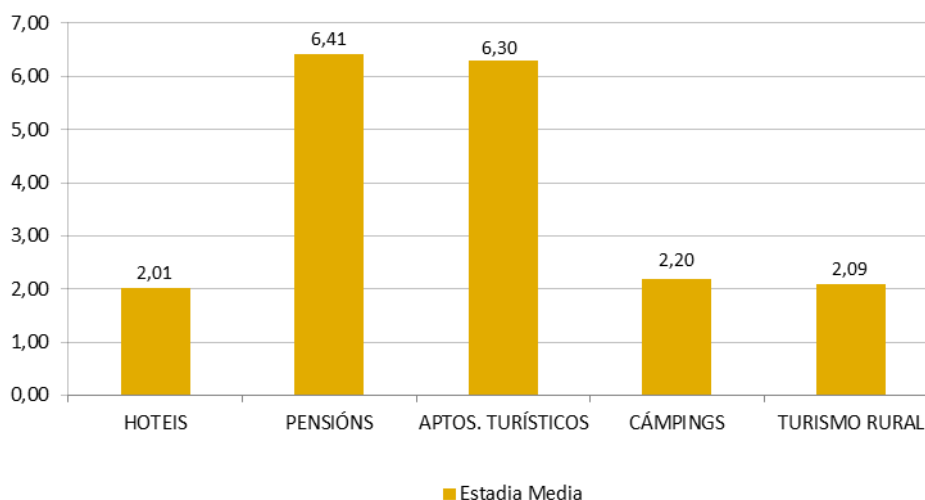

- O comportamento dos dous segmentos de mercado é igual de negativo nas diferentes tipoloxías de aloxamento, aínda que as caídas difiren en intensidade. Tendo en conta os dous grandes grupos obsérvase que o mercado nacional descende un 66% no ámbito hoteleiro mais un 42% no extrahoteleiro. O turismo internacional cae tamén nas dúas tipoloxías pero con maior intensidade, un 76% no hoteleiro e un 60% no extrahoteleiro.
- Os descensos non teñen por tanto a mesma magnitude pero tampouco a mesma explicación. A situación actual da pandemia ten consecuencias dispares para os dous segmentos, pois afecta ao mercado en orixe no caso do turismo internacional –obriga de cuarentena á volta da viaxe, restricións de mobilidade,..- mais no caso do segmento nacional o que provoca é, ademais dunha menor caída das viaxes a Galicia, un cambio de preferencias optando preferentemente

por modalidades como os apartamentos turísticos aos hoteis ou turismo rural –dentro do ámbito dos aloxamentos que aquí se analizan-.

- A estadía media nos establecementos regrados de Galicia sitúase preto de 2,7 noites, cifra que supera nun 39% o dato do pasado ano 2020. A suba é importante e reforza dalgunha maneira a tendencia que se viña rexistrando nos últimos anos de mellora progresiva pero suave. Desta maneira a cifra final deste primeiro mes de 2020 sitúase en máximo da serie histórica –nos últimos seis anos a estadía media ficaba por debaixo das dúas noites-.
- Neste mes as estadías máis elevadas localízanse nas pensións –con 6,4 noites- e nos apartamentos turísticos –con 6,3 noites neste caso-. As restantes tres tipoloxías rexistran valores inferiores, próximos ás dúas noites –en concreto son 2,2 noites nos cámpings, 2,1 noites nos establecementos de turismo rural e xustamente dúas noites nos hoteis-.

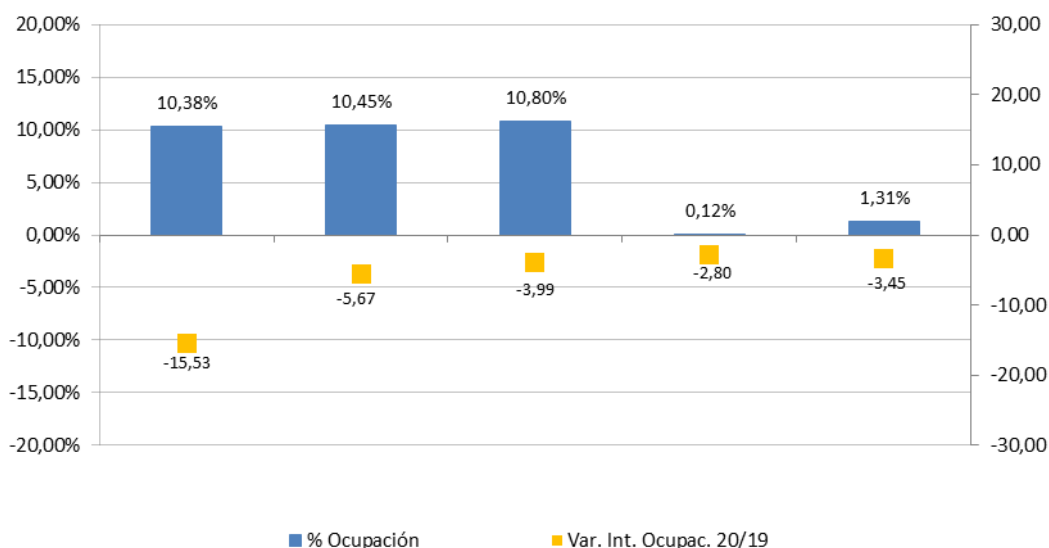
Fig. 6. Estadía media nos establecementos regrados. Xaneiro 2021

- En termos dinámicos a estadía media mellora en todas as tipoloxías, con diversa intensidade. Os incrementos son porcentualmente inferiores nos hoteis –cunha suba do 16%- e nos cámpings –do 24%-, algo máis notorios nos establecementos de turismo rural –do 39%- e moi acusados tanto nas pensións coma nos apartamentos turísticos –segmentos nos que se dobran aproximadamente as cifras de xaneiro do pasado ano-.
- A estadía media en Galicia sitúase nunha posición media en relación ás restantes comunidades autónomas. Canarias, con 5,7 noites de media, marca o valor máis elevado neste mes de xaneiro –lonxe das preto de oito noites rexistradas no mesmo período do pasado ano-. No lado contrario é Cantabria o destino que presenta a cifra máis baixa, con 1,7 noites neste caso.
- En termos dinámicos a estadía media presenta un comportamento positivo xeneralizado a nivel das comunidades autónomas, con incrementos de diversa intensidade en once delas –sendo Galicia o destino que presenta a suba máis notable co 39% interanual-, estabilidade en dúas –Andalucía e Madrid- e descenso nas tres restantes –Cantabria, Baleares e Canarias, destino este último que marca a caída máis notoria cun 28% menos que no pasado ano-.

- Desde o punto de vista da ocupación a dinámica é parella. Obsérvase un descenso xeneralizado en todas as modalidades pero con diferenzas de intensidade entre os hoteis –que amosan unha caída de máis de quince puntos porcentuais- e as restantes modalidades. Neste segundo grupo as diferenzas son estreitas, cun descenso de case seis puntos nas pensións e do contorno dos 3-4 puntos nas modalidades extrahoteleiras.

Fig. 7. Ocupación por prazas e variación interanual en estab. regrados. Xaneiro 2021

- Neste mes, ao contrario do que acontece habitualmente –aínda que xa sucedera no verán de 2020 como circunstancia excepcional-, os hoteis non marcan o nivel de ocupación máis alto do conxunto da oferta regrada. Agora en xaneiro distínguense dous grupos de aloxamentos: aqueles que teñen unha ocupación media do contorno do 10% -hoteis, pensións e apartamentos turísticos- e aqueles que presentan unha porcentaxe insólita por ser demasiado baixa –co 1,3% de media nos establecementos de turismo rural e con menos do 1% nos cámpings-.
- As porcentaxes acadan valores nunca vistos e dificilmente poden soste unha actividade nestas circunstancias por un período longo de tempo.